

Memòria d'Activitats

Unitat d'intel·ligència Financera d'Andorra

2014

ÍNDEX

1.- INTRODUCCIÓ.....	2
2.- BALANÇ.....	4
3.- ESTADÍSTIQUES de l'any 2014 i COMPARACIÓ amb el 2013.....	22
a. Declaracions d'operacions sospitoses.....	23
b. Iniciativa Unitat d'intel·ligència.....	24
c. Cooperació Nacional.....	25
d. Registre de Societats.....	26
e. Cooperació Internacional.....	26
f. Expedients tramesos a la Fiscalia	28
g. Persones investigades.....	29
4.- ALTRES DADES UIF.....	30
a. Formació	30
b. Supervisió i control.....	34
5.- DADES JUDICIALS.....	37
6.- TIPOLOGIES.....	41

1.- INTRODUCCIÓ

Havent-se escolat l'any 2014, correspon de nou per mandat legal presentar la memòria d'activitats de la Unitat d'Intel·ligència Financera relativa al dit període. Però més enllà d'aquesta obligació legislativa, és per a mi un plaer poder retre comptes públicament quant al treball generat i efectuat, que inclou un ampli ventall de sectors i que obliga bona part d'aquests sectors.

Amb anterioritat, sempre m'he referit al intens treball desenvolupat en matèria de modificació legislativa, i aquest any no n'és una excepció; fins i tot m'atreviria a qualificar l'any 2014 com el més prolífic en aquest sentit, perquè les novetats legislatives en ordre intern són nombroses, producte del compromís adquirit pel Principat amb la signatura de l'Acord monetari i sobretot per efecte d'exigències Moneyval, tal com s'especificarà més endavant.

Tota aquesta nova normativa, d'una banda, comporta assimilar i adequar els nostres textos interns a la legislació internacional, i d'altra banda i més important, encarar amb més garanties d'èxit els reptes futurs més propers, que conclouran amb una nova avaluació -ara la cinquena- prevista per al primer terç del 2017.

Entretant, cal esmentar també que en el transcurs de l'any, ens hem encaminat igualment per preveure, de cara a l'any 2015, iniciar l'estudi nacional de riscos país (N.R.A.), a què ens obliga la nova recomanació 1 del GAFI, que serà la base sobre la qual pivotarà la major part de les noves exigències en matèria de prevenció i repressió del B/C i F/T que es preveuen.

Tanmateix, en el 44è Plenari del Moneyval celebrat del 31 de març al 4 d'abril del 2014, el Principat d'Andorra ha estat objecte d'un nou examen. Efectivament, la mateixa data del 31 de març, la delegació del Principat d'Andorra ha presentat el primer informe de seguiment en relació amb l'adopció de l'informe d'avaluació del 4t cicle adoptat el 8 de març del 2012.

L'informe de seguiment (follow-up) facilita les informacions i descriu les millores adoptades per remeiar algunes de les insuficiències identificades.

El resultat ha estat, i així ho ha reconegut el Plenari amb felicitació personal inclosa del president del Moneyval, que s'evidencien progressos satisfactoris, però que encara és massa aviat per preveure una sortida del procediment de seguiment regular que estableixen les normes, i s'ha emplaçat el Principat a presentar un segon informe de progrés el mes d'abril del 2015.

D'altra banda, cal manifestar que aquest any 2014 hem apostat decididament per la formació, i d'aquesta manera, en seguiment de la voluntat ja expressada amb anterioritat, s'han organitzat per semestres diversos seminaris i cursos de formació dirigits als subjectes obligats, tant financers com no financers.

Aquest projecte de formació es mantindrà en els propers exercicis fins a arribar a la totalitat de subjectes obligats.

També s'han incrementat, i en gran mesura, el nombre d'inspeccions i supervisions efectuades per l'Àrea d'Inspecció i Control de la Unitat.

Amb un programa dissenyat a principis d'any, en aquest cas per trimestres i pel que fa als distints subjectes obligats financers i no financers, s'han anat succeint les visites in situ a fi d'analitzar el grau de compromís i d'aplicació de la llei, amb resultats divergents però en gran part conformes.

La nostra principal missió de contribuir a la seguretat pública del Principat i d'ajudar a protegir la integritat del sistema financer andorrà gràcies a la prevenció i repressió del blanqueig de capitals, porta aparellada la contribució d'altres organismes públics i esferes de l'Estat -Departament de Policia, Duana Andorrana i justícia-, i també de forma privada, de les societats mercantils i les empreses que conformen el nostre teixit econòmic, que ajuden de manera determinant a millorar el conjunt del sistema.

En aquest sentit, em felicito dels significatius avenços contrets en l'àmbit judicial, i en particular tal com assenyala el Magnífic Senyor Fiscal General en la seva darrera memòria, pel que fa a la millora de les relacions internacionals amb homòlegs estrangers, entre els quals destaca l'Acord per combatre la corrupció i la delinqüència organitzada, signat el 18 de juliol entre el Consell Superior de la Justícia i la Fiscalia General d'Espanya, i també pel que fa de manera interna a les diverses reformes legislatives -Codi penal i Codi de procediment penal-, alguna de les quals està vinculada al blanqueig de capitals, la millora del sistema informàtic, i la ratificació per part del Principat d'Andorra de convenis internacionals diversos.

Finalment, vull renovar el compromís d'honorabilitat i professionalitat dels membres de la Unitat, que any rere any duen a terme una activitat millor en les tasques que tenen encomanades.

Carles FIÑANA PIFARRÉ,
Cap de la Unitat d'Intel·ligència Financera.

2.- BALANÇ

Inicio aquest apartat fent una descripció de l'activitat legislativa desenvolupada durant l'any, que com deia amb anterioritat, ha estat força productiva.

Efectivament, seguint els paràmetres indicats en l'informe d'avaluació del Moneyval que porta data del 8 de març del 2012, resultant de la quarta avaluació a què vam ser sotmesos en la mateixa data, la Comissió Permanent de Prevenció del Blanqueig i el Finançament del Terrorisme, ha continuat la seva tasca d'anàlisi i de proposta de reformes legislatives i, per tant, de millora de la nostra normativa interna en assimilació amb els estàndards internacionals.

D'aquesta manera i pel que fa en exclusiva a les mesures d'acció proposades pel Moneyval -recordem que durant el període 2013, una bona part de les reformes van ser degudes a la signatura de l'Acord monetari-, hem materialitzat les següents:

1. Per la Llei 4/2014 del 27 de març (BOPA núm. 26, any 26 del 23 d'abril del 2014) es creen i modifiquen els articles de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme, del 29 de desembre del 2000 (LCPI), relatius a la recomanació especial III sobre finançament del terrorisme, a saber:

L'article 1, pel qual es crea el "Capítol sisè. *Instruments per a la lluita contra el finançament del terrorisme i les armes de destrucció massiva*", articles 67 a 79 de la Llei.

L'article 2, de modificació de l'article 58 pel que fa a la classificació de les infraccions en molt greus, greus i lleus.

L'article 3, quant a la modificació de l'article 59, relatiu a les sancions lleus.

En concret, i en el primer cas, s'estableixen diverses mesures per a la prevenció, la lluita i la supressió del terrorisme i el seu finançament i per a la prevenció i la desorganització de la proliferació d'armes de destrucció massiva i el seu finançament. Mesures especialment restrictives i de congelació d'actius terroristes.

Per als dos casos restants es realitzen determinats ajustaments tècnics pel que fa al règim sancionador, tot a l'espera d'aprofundir en un futur pròxim en aquesta potestat de la Unitat.

La implementació d'aquesta Llei i la seva entrada en vigor, han comportat la constitució i posada en marxa de la Comissió Permanent per a la prevenció i la lluita contra el terrorisme i el seu

finançament i la proliferació d'armes de destrucció massiva i el seu finançament, -articles 67 i ss. de l'LCPI-, la qual s'ha reunit als efectes escaients en dos ocasions, el 25 de juliol i el 31 d'octubre.

2. La segona modificació important de l'LCPI recau sobre l'estatus jurídic de la Unitat d'Intel·ligència Financera, que cerca adoptar uns paràmetres que acreditin, encara més, el caràcter d'independència del dit organisme, facilitin una major autonomia funcional del seu règim de treball, i en particular quant al marc nominatiu regulador del nomenament i la destitució del cap i del personal de la Unitat. També es preveu atribuir a la Unitat un nou acrònim, sota la denominació UIFAND, a fi que s'assimili amb d'altres homòlegs internacionals i es constitueixi com un referent.

Aquest Projecte de Llei de modificació de l'LCPI, ha estat entrat al Consell General per a la discussió parlamentària a mitjan d'octubre del 2014, i s'espera que s'aprovi la primera quinzena del mes de gener del 2015.

Amb les ja esmentades i exposades modificacions anteriors -vegeu les memòries d'activitats dels anys 2012 i 2013- i amb les novetats actuals, la millora de la nostra legislació en matèria de prevenció i repressió del blanqueig de capitals, és molt important i significativa, però no definitiva.

I dic això, perquè de cara a la tan repetida 5a avaluació, sigui perquè resten serrells -avui en dia ja identificats- per millorar, sigui perquè amb les noves recomanacions GAFI aplicables i l'estudi nacional de riscos que s'iniciarà properament i que comportarà extreure'n conclusions a tenir en compte, s'hauran de modificar irremediablement i en el que sigui necessari els nostres textos legals.

Pel que fa a aquest estudi, i de conformitat amb les noves recomanacions del Grup d'Acció Financera (GAFI), aprovades el mes de febrer del 2012, i l'aprovació posterior de la nova metodologia aplicable del mes de febrer del 2013, els estats han d'identificar, avaluar i comprendre el risc de blanqueig de capitals i de finançament del terrorisme al qual s'enfronten dins el seu territori.

L'eina principal per dur a terme la tasca esmentada consisteix a realitzar un estudi de risc d'àmbit nacional ("*National Risk Assessment*"), mitjançant el qual es puguin identificar les amenaces i les vulnerabilitats dels sistemes de prevenció i de repressió dels diversos països, així com les conseqüències que se'n derivin. Tot això amb la finalitat de desenvolupar un pla d'acció per mitigar i donar resposta a possibles riscos detectats o insuficiències palpables.

En aquest sentit, la nova **recomanació 1 del GAFI** estableix que: "Els països haurien d'identificar, avaluar i comprendre els riscos de blanqueig de capitals i de finançament del terrorisme als quals estan exposats i haurien de prendre les mesures, entre les quals, la designació d'una autoritat o d'un mecanisme per

coordinar les accions d'avaluació de riscos, i mobilitzar els recursos, a fi d'assegurar-se que els riscos són eficaçment atenuats ..." així com que "els països haurien d'obligar les institucions financeres i les empreses i professions no financeres designades a identificar i avaluar els riscos de blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme i a prendre les mesures eficaces per atenuar-les".

Aquesta exigència és represa per l'article 7 de la Directiva 2015/849 relativa a l'ús del sistema financer amb fins de blanqueig i finançament del terrorisme.

L'article 8 d'aquesta Directiva afegeix i precisa que els estats membres s'han d'assegurar de la posada en marxa per part dels professionals declarants d'un estudi d'avaluació dels riscos tenint en compte, entre d'altres, factors de risc tals com la natura de la clientela, criteris geogràfics, l'objecte i la natura dels serveis, productes i transaccions, o els canals de distribució.

Alhora, la **metodologia d'aplicació** precisa els conceptes i la metodologia d'avaluació nacional de riscos de blanqueig de capitals i de finançament del terrorisme. Una avaluació de riscos no és un resultat mancat, és en primari un procés tendent a identificar, analitzar i comprendre aquests riscos per preveure'ls millor.

Un risc resulta de la combinació de tres factors: una amenaça, una vulnerabilitat i les conseqüències potencials. Tota persona, grup de persones o activitat, susceptible de portar perjudici a la societat, al sistema econòmic i financer, constitueix una amenaça potencial. El coneixement de l'entorn en el qual són comeses les infraccions subjacents al blanqueig, resulta primordial dins aquest context d'anàlisi de les mesures.

La noció de vulnerabilitat engloba tot element (dispositiu, producte, operació, pràctica...) o situació susceptibles de ser emprats amb fins de blanqueig.

En definitiva, l'exigència de dur a terme l'anàlisi de risc nacional es constitueix com l'eix vertebrador de la propera ronda d'avaluacions, a partir de la qual girarà l'anàlisi i adequació de la resta de recomanacions.

En el darrer trimestre del 2013 i a fi de disposar de la necessària informació primària i també d'assessoria tècnica, la UIF va iniciar els contactes amb organismes internacionals per tal de desenvolupar i configurar el dit estudi tan aviat com fos possible, i més prenent en consideració que s'estima que la duració mitjana del procés de realització de l'estudi ronda els 12-18 mesos.

Més concretament, membres de la UIF han participat en diverses reunions amb el Banc Mundial i/o amb altres jurisdiccions de característiques similars a la nostra, per tractar de perfilar la seva eina per desenvolupar l'NRA, la primera de les quals ha tingut lloc a Liechtenstein, entre els dies 1 i 2 d'octubre del 2013, la segona ha aprofitat la celebració del 43è plenari de MONEYVAL, el dia 13 de desembre del 2013, i la tercera va tenir lloc a Londres el dia 9 d'abril del 2014.

S'ha informat el Govern del contingut de tota aquesta qüestió als efectes oportuns.

També, s'ha de destacar que la finalització i redacció de l'NRA no és suficient per complir la recomanació 1 del GAFI, atès que també és necessària la seva aplicació pràctica (effectiveness), cosa que es tradueix en la implementació d'un pla d'acció dissenyat sobre la base de les conclusions de l'NRA, el disseny i l'execució del qual també requerirà un període de temps que, fins que no es finalitzi l'NRA, no es podrà determinar.

Adicionalment, s'ha de recordar que serà imprescindible la important col·laboració dels estaments i organismes, tant públics com privats de l'àmbit nacional, a fi de realitzar un estudi nacional de riscos objectiu i realista, que ha d'estar lluny de ser un element propagandístic o simplement de compliment de tràmit, i que serveixi com una eina útil a partir de la qual orientar l'actuació estatal en matèria d'AML/CFT.

D'altra banda, i entrant a analitzar de manera particular el treball desenvolupat per les diverses àrees que conformen la Unitat, cal dir que:

Pel que fa a l'àrea operativa, amb la constant preocupació de dotar la Unitat d'Intel·ligència Financera dels mitjans humans necessaris, i disposant ja d'ençà el mes de juny del 2013 del grup de treball complet segons les previsions fetes des del 2012, el treball desenvolupat per aquest període 2014 se significa a través de les estadístiques que presentarem a posteriori, però ja avanço l'increment constant de les xifres en tots els apartats, especialment significatiu pel que fa als dossiers tractats per inversió estrangera, al nombre d'expedients oberts per declaracions de sospita, al nombre d'assumptes tractats amb d'altres òrgans de l'Administració general en règim de cooperació nacional, i finalment al nombre de demandes rebudes d'altres homòlegs estrangers per cooperació internacional, i les emeses per la mateixa Unitat andorrana.

Pel que fa a l'àrea de supervisió i control, en seguiment de les accions endegades i disposant ja del coneixement necessari del conjunt dels subjectes obligats no financers que operen al Principat -tots els que conformen les empreses i professions no financeres designades per la llei- s'ha conformat a primers d'any un programa per procedir de manera trimestral a realitzar les inspeccions in situ al conjunt dels subjectes obligats, a l'objecte de revisar com apliquen la normativa en la seva activitat professional.

En l'apartat 4 d'aquesta memòria, reprenem els comentaris d'aquesta àrea però de manera més extensa.

Pel que fa a l'àrea jurídica, facilita el suport i l'assessorament jurídic necessaris en bona part de l'activitat desenvolupada per la UIF.

Tant és així, que es converteix en un membre clau de la Unitat. No tan sols pel que fa a la constant aportació en relació amb la Comissió que analitza i proposa les reformes legislatives que després veuen la llum, sinó també quant

a l'elaboració d'informes jurídics interns, l'estudi de l'àmplia i variada normativa internacional en vigor i la que com a novetat apareix constantment, la participació decisiva en les avaluacions formant part de la delegació andorrana en la representació davant dels plenaris del Moneyval i altres organismes internacionals, i finalment, la preparació i el seguiment de les formacions que es realitzen periòdicament.

D'aquesta darrera, i doncs quant a la formació, també en l'apartat 4 s'hi aprofundeix més.

A més, i pel que fa a **altra activitat desenvolupada per la Unitat** en el període analitzat, **en l'àmbit nacional** s'han mantingut reunions amb representants de diversos estaments públics i privats i amb els responsables d'òrgans de l'administració, segons el detall següent:

- Servei de Policia i/o Ministeri de Justícia i Interior, els dies 23 d'abril, 25 de maig, 10 de setembre, 10 d'octubre i 29 de novembre.
- Duana andorrana, els dies 25 de setembre i 28 de novembre.
- Institut Nacional Andorrà de Finances, els dies 7 de febrer, 3 de maig, 5 de juny i 29 de novembre.
- Consell Superior de la Justícia, el 17 d'octubre.
- Tribunal de Corts, el 19 de març.
- Col·legi d'Advocats, el 18 de març.
- Associació de Bancs Andorrans, el 19 de febrer.
- Finalment, la Comissió Permanent de Prevenció del Blanqueig s'ha reunit els dies 15 de gener, 7 i 27 de març, 2 de maig, 16 de juliol, 4 i 29 d'octubre.

En **l'àmbit internacional**, hem estat presents a tots els plenaris del **Moneyval**, que se celebren a la seu del Consell d'Europa a Estrasburg, i en concret al Plenari número 44 entre els dies 31 de març i 4 d'abril, al Plenari número 45 entre els dies 15 i 19 de setembre, i al Plenari número 46 entre els dies 8 i 12 de desembre.

Cal destacar-ne el Plenari del mes d'abril on vam presentar el dia 31 de març del 2014 el primer informe de seguiment del 4t cicle d'avaluacions, que fou analitzat i debatut pel Plenari, i finalment adoptat amb una menció per part del president del Moneyval quant al bon treball fet per Andorra.

Aquest informe, que va ser la base de la nostra presentació, constava d'una introducció, en la qual es va confirmar com una prioritat i amb una voluntat inequívoca, el compromís de les Autoritats andorranes, per continuar adequant i adaptant el nostre sistema de lluita contra el blanqueig de capitals als estàndards internacionals, d'un resum exhaustiu en quan a les principals novetats legislatives, a saber:

- Modificacions de l'LCPI:
 1. Llei nº 04/2014, de 27 de març del 2014, que introdueix les mesures restrictives sobre les llistes de terroristes de la S. R. III.
 2. Llei nº 20/2013, de 10 d'octubre del 2013, que introdueix les recomanacions resultants de la 4a avaluació i fa aplicació dels actes jurídics comunitaris relatius al Bloc I de l'Acord monetari.
- Modificacions del Reglament de l'LCPI:
 1. Decret de 20 de novembre del 2013, que en mèrits a l'anterior desplega les dites modificacions.
- Modificacions del Codi Penal:
 1. Llei qualificada nº 18/2013, de 10 d'octubre del 2013, que introdueix les recomanacions del Moneyval pel que fa a la tipificació del blanqueig de capitals o de valors.
 2. Llei qualificada nº 18/2012, de l'11 d'octubre del 2012, que introdueix, entre altres, seguint també les recomanacions del Moneyval, la tipificació del delictes de finançament del terrorisme.
- Modificacions del Codi de procediment penal:
 1. Llei qualificada nº 19/2013, de 10 d'octubre del 2013, bàsicament pel que fa a la creació de l'oficina de recuperació d'actius policial (ORA), i de l'oficina de gestió d'actius judicial (OGA).
 2. Llei qualificada 19/2012, de l'11 d'octubre del 2012, que refereix a diverses modificacions de natura procedimental.
- Modificacions de la llei relativa a les inversions estrangeres i del seu règim d'aplicació:
 1. Decret de 28 d'agost del 2012, relatiu a les inversions estrangeres al Principat d'Andorra.
 2. Llei 10/2012, de 21 de juny del 2012, que regula les inversions estrangeres al Principat d'Andorra i el procés d'autorització.

- Altres modificacions legislatives pertinents:
 1. Llei nº 28/2013, de 19 de desembre del 2013, que estableix mesures addicionals amb fins d'identificació permanent del beneficiari efectiu de les societats, així com un règim de sancions específic.
 2. Decret de 20 de novembre del 2013, que precisa l'obligació de declarar el diner en efectiu en el transport transfronterer.

I finalment, es va exposar, d'una banda, els projectes de llei, que a través de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig i de finançament del terrorisme (CPP), s'anaven treballant en quan a incloure diversos criteris suggerits en l'informe d'avaluació, tals com revisar l'estatut jurídic de la UIF i el règim de sancions, i d'altra banda, els treballs inicials per l'elaboració de l'estudi nacional de riscos país.

Després d'aquest primer informe i seguint les regles de procediment, hi haurà un segon informe de seguiment que serà presentat igualment en el primer plenari del 2015, el mes de març o abril, i que hauria de facilitar, en el conjunt de les reformes presentades, la sortida del Principat d'Andorra d'aquest procés biennal.

També hem assistit a la **Setena Conferència dels estats part al Conveni de les Nacions Unides per combatre la delinqüència organitzada transnacional (UNTOC)**, celebrada a Viena, del 6 al 10 d'octubre del 2014.

Andorra participa per segona vegada en la Conferència com a estat part en ratificar el 22 de setembre del 2011 el Conveni de les Nacions Unides per combatre la delinqüència organitzada transnacional (UNTOC).

La delegació andorrana està composta pel Sr. Carles Fiñana, cap de la Unitat d'Intel·ligència Financera (UIF), en qualitat de cap de delegació, que ha seguit tota la conferència; i la Sra. Marta Salvat, membre de la Missió Permanent d'Andorra a les Nacions Unides Viena, que ha seguit el grup de treball de composició oberta sobre cooperació internacional.

El Conveni constitueix el principal instrument jurídic per combatre la delinqüència organitzada transnacional i ofereix un marc flexible per a la cooperació internacional i regional, així com per a l'extradició i l'assistència judicial recíproques. D'altra banda, el Conveni disposa de tres protocols:

- a) Protocol per combatre el tràfic il·lícit d'immigrants per terra, mar i aire.

- b) Protocol per combatre la fabricació i el tràfic il·lícit d'armes de foc, les seves peces, components i municions.
- c) Protocol per prevenir, eliminar i sancionar el tràfic d'éssers humans, en particular dones i nens.

Més concretament, a la conferència UNTOC hi han participat uns 800 delegats dels 182 estats part del Conveni i membres de la societat civil.

Tota la informació relativa a la Conferència es troba a l'enllaç: <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CTOC/CTOC-COP-session7.html>.

Per a una fàcil referència, vegeu en l'annex 1 d'aquest document els informes dels relators que descriuen de manera general com ha transcorregut la reunió.

L'objectiu de la Conferència és revisar els avenços duts a terme des del 2012 en els grups de treball creats que emanen del Conveni i els seus protocols.

Són:

- a) Grup de treball per combatre els treballadors il·legals.
- b) Grup de treball sobre armes de foc.
- c) Grup de treball relatiu a la cooperació internacional.
- d) Grup de treball sobre assistència tècnica.
- e) Grup de treball per examinar la creació d'un mecanisme de revisió per a l'aplicació del Conveni i els seus protocols. Cal destacar que aquest grup de treball va reunir-se per última vegada el gener del 2012.

Així doncs, els resultats de la conferència UNTOC es plasmen en l'adopció de quatre resolucions (s'adjunten a l'annex 2), basades en els avenços i les recomanacions dels grups de treball esmentats realitzats en els darrers dos anys.

Cal ressaltar que la resolució relativa al Protocol per combatre la fabricació i el tràfic il·lícit d'armes de foc, les seves peces, components i municions incorpora els debats que han tingut lloc en els grups de treball esmentats en els apartats *a* i *b*.

D'altra banda, s'ha de mencionar que la resolució més problemàtica ha estat la de l'apartat *e*, relativa a establir un mecanisme de revisió per a l'aplicació del Conveni i els seus protocols. Igual que el 2012, aquest any tampoc s'ha arribat al consens per crear-lo. El mecanisme seria similar a l'existent que emana del Conveni per combatre la corrupció (UNCAC). Per tant, consistiria a revisar en un cicle de cinc anys com els estats apliquen el Conveni i es pretenia establir que dos països poguessin avaluar un tercer i aquest últim hauria de respondre a la *self-assessment checklist* i permetre la visita dels experts dels dos països.

Tanmateix, les divergències es trobaven en: com s'havia de finançar el mecanisme (via contribucions voluntàries versus pressupost unificat), crear un mecanisme versus establir un grup de treball i paper de les ONG en el mecanisme de revisió.

Finalment, s'ha acordat crear un grup de treball per reforçar l'aplicació d'UNTOC i els seus protocols. A aquest efecte, el grup se centrarà a estudiar opcions i fer recomanacions concretes per a l'establiment d'un mecanisme o

mecanismes per revisar l'aplicació, en particular se centrarà a elaborar termes de referència per al possible establiment del mecanisme i el paper de les ONG en la revisió. El grup es reunirà de manera puntual durant el 2015 i el 2016, per tal de poder presentar les seves recomanacions durant la vuitena Conferència dels estats part, prevista per a l'octubre del 2016. El grup de treball es finançarà de la part del pressupost unificat atorgat a UNTOC per al funcionament dels grups de treball ja establerts.

Es valora com a positiva la nostra assistència en l'àmbit d'experts a la Conferència, doncs son molts els temes d'interès per Andorra que s'hi tracten.

Hem seguit totes les sessions plenàries, i el Sr. Carles Fiñana ha fet una intervenció sota el punt 4 de la Conferència, que ha tractat el tema de la cooperació internacional, en particular l'extradició, l'assistència judicial recíproca i la cooperació internacional en el decomís i l'establiment i el reforçament de les autoritats centrals.

La declaració s'ha centrat a: reiterar el compromís d'Andorra per combatre el crim organitzat i les seves conseqüències, en particular combatre el blanqueig. Se subratlla la importància de la cooperació internacional, es remarca que Andorra és un estat cooperant i es menciona l'acord signat entre Andorra i els EUA el 14 de febrer del 2013 relatiu al decomís dels instruments i productes del delicte. S'informa també dels avenços duts a terme en els darrers anys pel que fa al marc legislatiu i la normativa vigent a Andorra per aplicar el Conveni i altres convenis internacionals.

Per altra banda, la Sra. Marta Salvat ha participat en el grup de treball de cooperació internacional.

Igualment, se'ns facilita documentació diversa, que es pot trobar a l'enllaç: http://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/tools-and-publications.html#International_cooperation_tools , i en concret pel que fa a manuals, guies i compendis que poden ser de l'interès del Ministeri de Justícia i Interior i de la pròpia UIF. Entre d'altres, cal destacar els següents:

- Compendi relatiu a casos de la delinqüència organitzada transnacional.
- Programa per redactar sol·licituds d'assistència judicial recíproca.
- Manual sobre assistència judicial recíproca i extradició.
- Manual sobre cooperació internacional per decomís del producte del delictes.
- Directori de les autoritats nacionals competents.

Pel que fa referència als protocols del Conveni de les Nacions Unides per combatre la delinqüència organitzada transnacional, si bé Andorra ha ratificat el Conveni, ni ha signat ni ratificat els seus protocols, oberts a signatura entre els anys 2000 i 2001.

Cal destacar que els nostres veïns Espanya i França, així com els estats de petita dimensió (Mònaco, San Marino i Liechtenstein), han signat i ratificat el Protocol per combatre el tràfic il·lícit d'immigrants per terra, mar i aire (140

estats l'han ratificat) i el Protocol per prevenir, eliminar i sancionar el tràfic d'éssers humans, en particular dones i nens (163 estats l'han ratificat).

Pel que fa al Protocol per combatre la fabricació i el tràfic il·lícit d'armes de foc, les seves peces, components i municions, tan sols l'han ratificat Espanya i Liechtenstein (111 estats l'han ratificat). Mencionar que aquest Protocol està interconnectat amb el Tractat de comerç d'armament (ATT). Per tant, en cas que es vulgui ratificar el darrer, es podria treballar en paral·lel per a la ratificació d'ambdós a causa de la temàtica idèntica.

Subsegüent a l'anterior, es necessari fer les remarques següents:

1. No són problemàtics per a Andorra ni per la temàtica, ni per les obligacions que en deriven.
2. Representaria un pas més en el compromís d'Andorra de combatre la delinqüència organitzada transnacional, donant suport al marc legal establert per l'ONU.

Finalment vam ser presents al XXII Congrés anual del grup **Egmont**, celebrat a Lima (Perú) entre els dies 1 i 6 de juny.

La delegació de la Unitat d'intel·ligència Financera, la constituïen el Sr. Carles Fiñana, cap de la UIF i de la delegació, el qual va assistir a les diverses sessions del plenari, a la sessió exclusiva per a directors de UIF, i a la reunió de directors de UIF del Grup Europa; i els membres de la Unitat, els Srs. Borja Aguado i Jordi Borges, els quals van participar als diferents grups de treball on estaven inscrits, respectivament al grup legal i operacional.

Quant a la reunió de directors de la zona Europa, es va posar especial èmfasi en el problema que presentaven certs països, com Islàndia i Turquia, els quals no formen part ni de la Unió Europea ni del Gafi. I en aquest sentit, es va preveure la possibilitat de reordenar les jurisdiccions entre dos grups: sigui constituint un grup Europa I pel que fa als membres Gafi, i un segon grup Europa II per la resta, sigui considerar els països en funció de pertànyer a la Unió Europea o no.

Quant al Plenari, es va iniciar amb una primera reunió a porta tancada només per directors d'Unitats d'Intel·ligència, on representants de Gafi, Banc Mundial i Nacions Unides, van exposar de manera alterna la greu situació actual a nivell global, que es tradueix en un augment molt significatiu del tràfic d'estupefaents i del rentat de diners, malgrat la normativa i les polítiques aplicades per apaivagar aquests problemes.

La realitat actual, demostra que l'economia submergida és un fet latent, que es tradueix en que, entre 30 i 40 bilions de dollars s'amaguen fora del sistema, o que anualment trilion de dollars s'escapen dels països poc desenvolupats per finançar activitats il·lícites arreu del món, per exemple: la corrupció (5%), l'activitat criminal de tot tipus (35%) i l'evasió fiscal (60%).

Tot aquest conjunt de factors negatius resultant del sistema capitalista creat els anys 40 del passat segle, que tingué brots a l'alça la dècada dels 60 amb la

declaració d'independència de 46 països del món, o els anys 80 amb l'aprofitament del sistema instaurat per part dels narcotraficants, en resulta finalment un complet fracàs apreciable en els darrers anys.

Per això d'ençà els anys 90, es produeix un punt d'inflexió amb la creació de les Unitats d'Intel·ligència, a fi d'estructurar una anàlisi estratègic financer de cada país que comporti un progrés real per canviar el sistema financer que actua d'amagat, a través de quatre elements de millora, que són:

1. la inclusió de tots els delictes subjacents a les legislacions internes,
2. el canvi de legislació interna, amb dues llistes sobre la ofensa als bens, una nacional i altra internacional,
3. el G 20 adopta el compromís de l'intercanvi automàtic d'informació financera,
4. la voluntat política de posar en marxa un moviment global per sol·licitar el coneixement sobre les propietats i bens de les persones, en un sentit d'eliminar el secret.

La segona sessió, ja a porta oberta, es va dedicar principalment al nou pla estratègic 2014-2017 dissenyat en l'anterior reunió de Sudàfrica de juny del 2013, i que va comportar diverses trobades de treball, a Doha a finals del 2013, a Budapest i a Paris, respectivament al febrer i a l'abril del 2014 .

Aquest pla pretén la millora de les comunicacions entre Unitats d'intel·ligència a través de millors pràctiques, conèixer els sectors amb interès compartit, coordinar la capacitat de treball de cadascun, i fer més i millor seguiment de les comunicacions.

Les conclusions finals que s'implementaran properament giren a l'entorn de dues àrees claus: la primera pel que fa a la millora de la informació entre

Unitats d'Intel·ligència (KRA 1), i la segona en quan a facilitar l'adherència a una normativa internacional homogènia (KRA 2).

La tercera sessió i darrera, es va dedicar als països Gafi en procés de 4a avaluació, i representants de cadascun d'aquests -Noruega, Austràlia, Espanya i Bèlgica- van exposar les experiències viscudes al llarg de l'estudi nacional de riscos país.

En vull destacar breument, el cas del Regne d'Espanya, que val a dir va superar amb nota aquesta avaluació el mes d'octubre del 2014, i quin representant va focalitzar el treball fet en els següents aspectes:

1. la coordinació: necessària entre la Unitat d'Intel·ligència i la resta d'institucions implicades, així com un compromís de tots per considerar l'interès del país i no qüestions provades,
2. la importància dels resultats: que salvin els conflictes d'interessos, i també evitin contradiccions entre els subjectes obligats,
3. l'estratègia: evitar un llenguatge autocomplaent, ser estricte amb la metodologia de treball en quan al que es demana, i fer un document manejable i entenedor,
4. l'efectivitat: el format i la presentació són claus, i les dades i estadístiques (rellevants, comparables i coherents) que son la base dels comentaris, s'han d'entendre i s'han de recolzar amb exemples específics,
5. altres pautes destacables: tenir sempre la mateixa persona de contacte, celebrar les reunions en un mateix lloc, el nombre de participants ha de ser l'estrictament suficient, s'han d'evitar les interpretacions, no fer presentacions llargues a través de PowerPoint, exposar els casos d'èxit que demostrin que el sistema funciona, i alhora rellevar els casos de fracàs i les solucions aportades.

Quant al grup de treball legal, la Uifand hi va participar en la persona del Sr. Borja Aguado, que es va reunir en sessions de dos dies, i quines principals conclusions van ser les següents:

- Revisió del model de protocol d'entesa (*Memorandum of Understanding - MoU*): es va elaborar un nou model de MoU de conformitat amb els nous estàndards Egmont, segons la seva darrera actualització, que queda a disposició de tots els membres d'Egmont per ser utilitzat en el marc d'acords bilaterals. Aquest document incorpora nous elements de caire obligatori sobre el caràcter de les unitats d'intel·ligència financera i la seva cooperació internacional.
- Opinió del LWG sobre la cooperació internacional: es va adoptar una "opinió legal" pel que fa al tractament dels requeriments d'informació de Unitats d'Intel·ligència estrangeres. Es va acordar que l'estàndard contemplaria que les UIFs havien de poder accedir a tota la informació necessària en les mateixes condicions que en el cas d'investigacions internes. Òbviament, garantint i assegurant en tot moment la confidencialitat de la informació intercanviada i del cas analitzat. Així, s'equipara l'adopció amb les noves recomanacions del GAFI.
- Sobre la implementació dels estàndards Egmont revisats: es va exposar un estudi sobre els reptes legals que afrontaven les Unitats d'Intel·ligència en relació a la implementació dels estàndards Egmont revisats, que fou àmpliament discutit. El resultat final va ser que, el grup de treball legal va acordar utilitzar els resultats de l'estudi per identificar les àrees on es podria necessitar assistència legal o alguna clarificació, incloent finalment aquesta qüestió entre els assumptes a tractar en el futur.

Quant al Grup de treball operacional, hi va assistir el Sr. Jordi Borges, en sessió d'una jornada, destacant-ne el següent:

- En la primera part del seminari, Christian Squalli (UIF Suècia) va explicar els nous mètodes de pagament subratllant els riscos potencials des del punt de vista suec. El Sr. Squalli va il·lustrar el ràpid creixement de la oferta i de l'ús de productes i serveis basats en el diner electrònic (*E-Money*), així mateix es va discutir l'augment en la utilització de les divises virtuals i com aquestes noves tecnologies i mitjans de pagament poden oferir noves oportunitats pel blanqueig de capitals i altres crims financers.
- En la segona part, Kirk MEYER (GE Capital) va exposar els sistemes de transferència de valors informals, com per exemple les *Hawalas*, així com el risc que representen pel finançament del terrorisme, i com aquests sistemes informals interactuen amb el sistema financer formal. A continuació va donar el seu punt de vista -des de la perspectiva d'una institució financera- en com les institucions financeres modernes desenvolupen i implementen programes, formació i sistemes

d'informació tecnològica per identificar i protegir-se contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme que pot aparèixer a través de la intersecció entre els sistemes formals i informals de transferència de valors.

Per concloure, dir que en aquesta ocasió vam signar un acord de col·laboració -protocol d'entesa- entre el Principat d'Andorra i Rússia.

3.- ESTADÍSTIQUES de l'any 2014 i COMPARACIÓ amb el 2013

Seguidament, i com és habitual, exposem a continuació els diferents gràfics en relació a cadascun dels apartats que consten a l'índex.

Dades que, un cop més reflecteixen l'activitat de la Unitat en les distintes àrees de que es compona, i que conclou amb un augment significatiu, excepte pel que fa a dues dades, les relatives al nombre de demandes via cooperació nacional i cooperació internacional, i en quan als expedients en curs d'investigació.

Cal relativitzar però ambdues, doncs pel que fa a la primera, son fruit de la necessitat o conveniència que organismes interns o jurisdiccions externes, tinguin en quan a sol·licitar la nostra Unitat, i pel que fa a la segona, és simplement resultant del major nombre de nous expedients que s'afegeixen als que es troben en curs d'investigació.

Per la resta, insisteixo en l'augment prou significatiu des d'un punt de vista general, i molt important en quan a expedients iniciats d'ofici.

BALANÇ DEL TREBALL GENERAT I EFECTUAT A LA UIF - ANY 2013 -			BALANÇ DEL TREBALL GENERAT I EFECTUAT A LA UIF - ANY 2014 -		Evolució %
Concepte	Nombre	Observacions	Nombre	Observacions	
DOS rebudes	31	-	36	-	16,13%
Expedients a iniciativa UIF	8	-	18	-	125%
Cooperació Nacional	9	4 Govern 3 INAF 1 Justícia 1 Policia	7	6 INAF 1 Registre Societats	-22,22%
Registre de Societats	802	20 desfavorables 532 - Inversió Directa (Societats) 270 - Inversió Immobles	1022	20 desfavorables 701 - Inversió Directa (Societats) 321 - Inversió Immobles	27,43%
Cooperació Internacional (FIU's)	26	Rebudes i contestades	22	Rebudes i contestades	-15,38%
Volum de feina generada :	876	-	1105	-	26,14%
Expedients tramesos a Fiscalia ^(*)	18	1 del 2011 5 del 2012 12 del 2013	25	1 del 2012 2 del 2013 22 del 2014	38,89%
Expedients Arxivats ^(*)	866	-	1078	-	24,48%
Volum de feina efectuada :	884	-	1103	-	24,77%
Expedients en curs d'investigació	20	1 del 2008 2 del 2011 8 del 2012 9 del 2013	22	2 del 2011 3 del 2012 5 del 2013 12 del 2014	10%
Total de persones investigades (físiques i jurídiques)	3478	2414 físiques 1064 jurídiques	4372	3205 físiques 1167 jurídiques	25,70%
Bloqueig d'operatives des de la UIF	3	497.673,58 €	0	- €	
Valors dels expedients tramesos a la Fiscalia amb possibilitat d'embargament judicial ^(*)	8	17.524.726,46 €	18	6.183.860,31 €	
TOTAL VALORS :	-	17.524.726,46 €	-	6.183.860,31 €	-

(*) Error corregit respecte de l'assentament de la memòria Any 2013, quedant com segueix:

Fiscalia : + 2 expedients (Any 2012).

Arxiu : - 2 expedients.

L'error constatat no afecta ni nombre, ni valors dels expedients tramesos a la Fiscalia amb possibilitat d'embargament judicial.

tancat a data 01.01.2015

a. Declaracions d'operacions sospitoses

Més que entrar al detall de les dades reflectides, m'interessa destacar la rellevància que per a una UIF suposa la presentació d'una declaració de sospita, per tal com a través de la notícia, informació o dada facilitada, es poden prendre les decisions operacionals i estratègiques.

Una gran part de l'èxit en l'eficàcia global de qualsevol sistema, i consegüentment també del nostre, depèn de la transmissió oportuna, per part de les entitats declarants, de declaracions d'operacions financeres de qualitat.

Així doncs, aquestes declaracions d'operacions sospitoses, es converteixen en essencials per a la nostra tasca de prevenció del blanqueig i representen la manera més eficaç per a les empreses de contribuir a la seguretat del sistema i a la integritat del sistema financer andorrà.

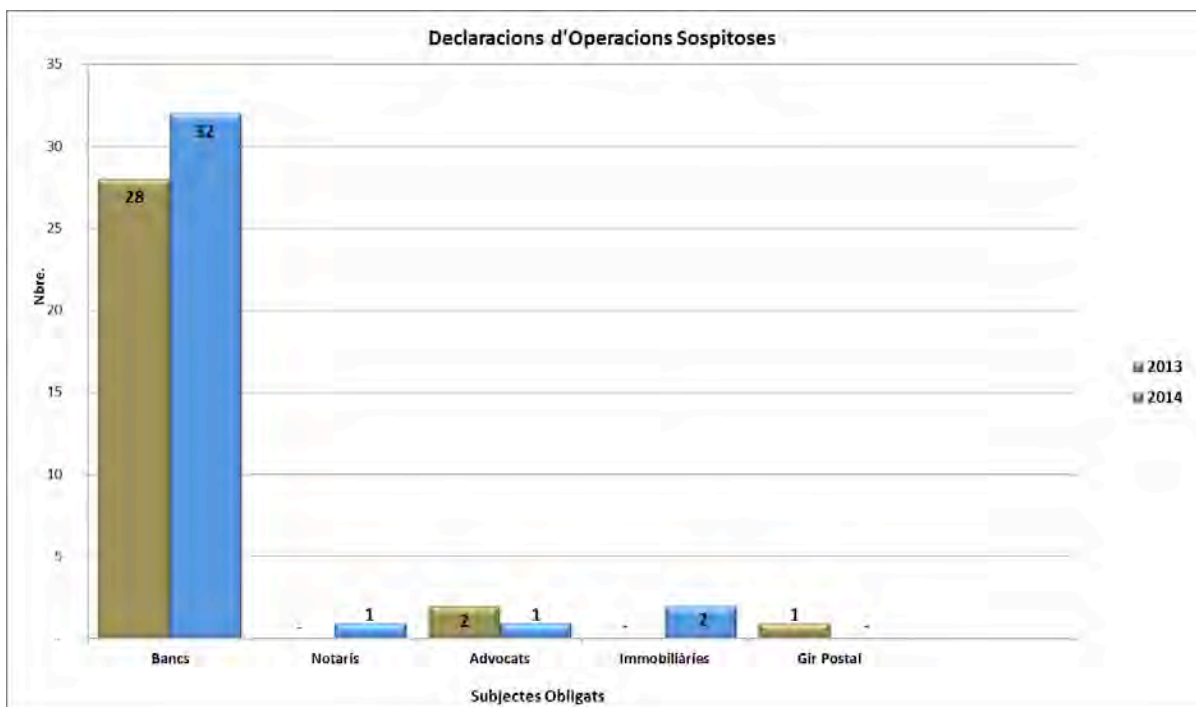
La nostra capacitat de resposta depèn necessàriament, entre d'altres, del respecte que les empreses que conformen el teixit socio-econòmic del Principat, tinguin a les seves obligacions previstes a la Llei, i en concret de l'exigència de declarar les operacions sospitoses.

Les dades que es recapten a través d'aquestes declaracions, són la força vital per dur a terme la nostra anàlisi sobre el cas, i ens permet, a més, detectar les operacions financeres amb finalitats d'enquesta i estudi pel blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.

És cert, i és de justícia dir-ho, que, hem constatat en els darrers anys progressos tangibles en aquest capítol de declaracions d'operacions sospitoses. La millora en la qualitat de la informació, i la rapidesa amb què se'ns transmet aquesta informació, faciliten la nostra capacitat de donar una resposta millor i més ràpida.

En definitiva, cal cercar entre tots, el just equilibri entre la fiabilitat, l'exhaustivitat i l'oportunitat de les declaracions de sospita.

	DOS	
	2013	2014
Bancs	28	32
Notaris	-	1
Advocats	2	1
Immobiliàries	-	2
Gir Postal	1	-
TOTAL	31	36

b. Iniciativa Unitat d'Intel·ligència

Com s'aprecia, durant l'exercici 2014 s'han obert a iniciativa de la Unitat 18 nous expedients, nombre força superior al de l'any precedent, i que respon, segons el nostre criteri, a la necessitat de donar curs a l'afer que escaigui.

	UIF	
	2013	2014
	8	18
TOTAL	8	18

c. Cooperació Nacional

Es una de les dades que ha disminuït sensiblement en conjunt, però ha augmentat ostensiblement per algun dels organismes nacionals, com és el cas de l'INAF.

	COOP. NACIONAL	
	2013	2014
Govern	4	-
INAF	3	6
Registre Societats	-	1
Justícia	1	-
Polícia	1	-
TOTAL	9	7

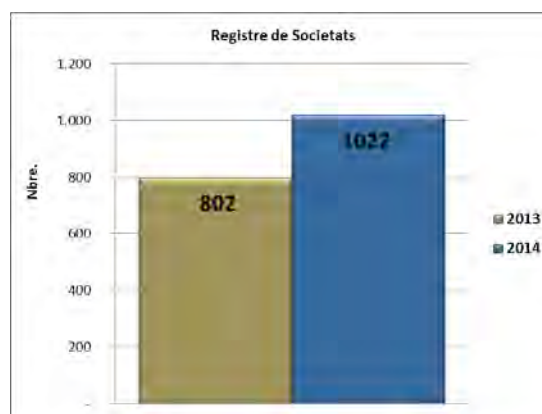

d. Registre de Societats

En aquest apartat, l'augment de demandes d'inversió estrangera trameses a la Unitat, continua com els darrers anys, en augment.

Reprenc els arguments emprats en la memòria de l'any anterior, i doncs, que és tracta d'una bona dada.

	REG. SOC	
	2013	2014
	802	1022
TOTAL	802	1022

e. Cooperació Internacional

La segona de les dades que disminueix en volum més important en quan a la sol·licitud d'homòlegs forans, que respecte a les emeses des de la nostra Unitat.

Cal remarcar però, que el temps de mitjana de contesta ha passat a ser d'un percentatge de 33,75 dies de l'any 2013, a 25,23 dies del present exercici.

En tot cas, ambdues dades són molt bones, i molt inferiors al denominador comú internacional.

	Coop. Inter	
	2013	2014
FIU's a UIF	26	22
UIF a FIU's	12	11
TOTAL	38	33

COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER PAÏSOS
- Any 2014 -

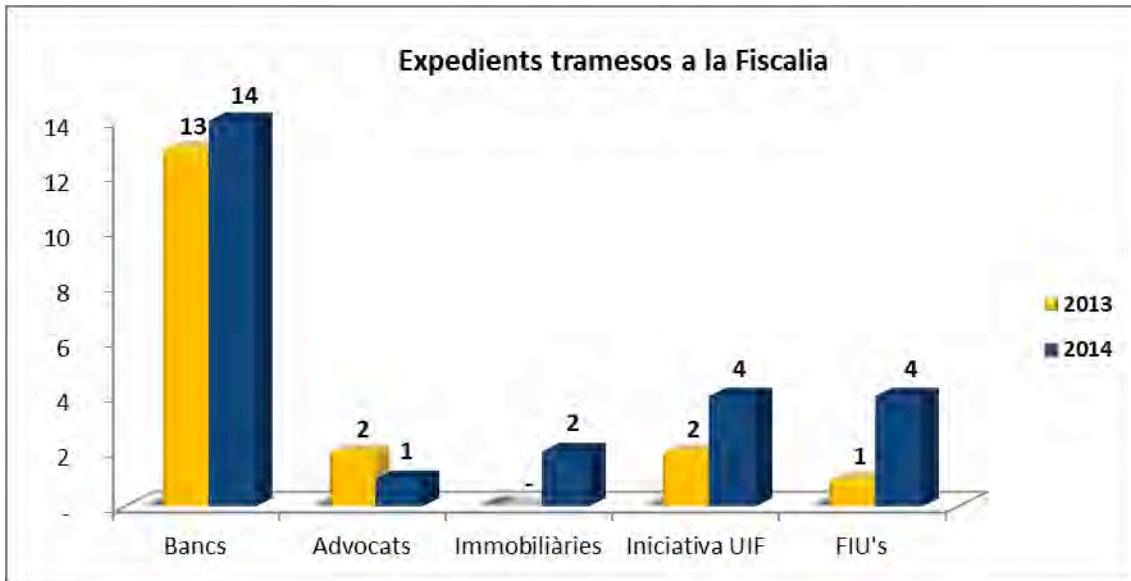
Països sol·licitants (FIU's a UIF)	Nombre de Peticions	Temps de Resposta (dies)				
Espanya	5	12	16	19	22	17
Estats Units d'Amèrica	2	29	56			
Argentina	1	35				
Bahrain	1	22				
Bòsnia i Hercegovina	1	29				
Brasil	1	25				
Dinamarca	1	2				
Finlàndia	1	16				
França	1	53				
Gibraltar	1	8				
Kirguizistan	1	135				
Nigèria	1	15				
República de Corea	1	4				
Sri Lanka	1	8				
Suïssa	1	7				
Ucraïna	1	14				
Xipre	1	11				
Total :	22	Mitjana : 25,23 dies.				

COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER PAÏSOS - Any 2014 -	
Països sol·licitats (UIF a FIU's)	Nombre de Peticions
Espanya	4
Canadà	1
França	1
Holanda	1
Israel	1
Letònia	1
Suècia	1
Xipre	1
Total :	11

f. Expedients tramesos a la Fiscalia

Per primer cop, s'aporta aquest gràfic -que no dada-, i que contempla, no sols el nombre total d'expedients tramesos, sinó també l'origen parcial dels mateixos, essent rellevant, com de costum, les declaracions de sospita interposades pel sector financer.

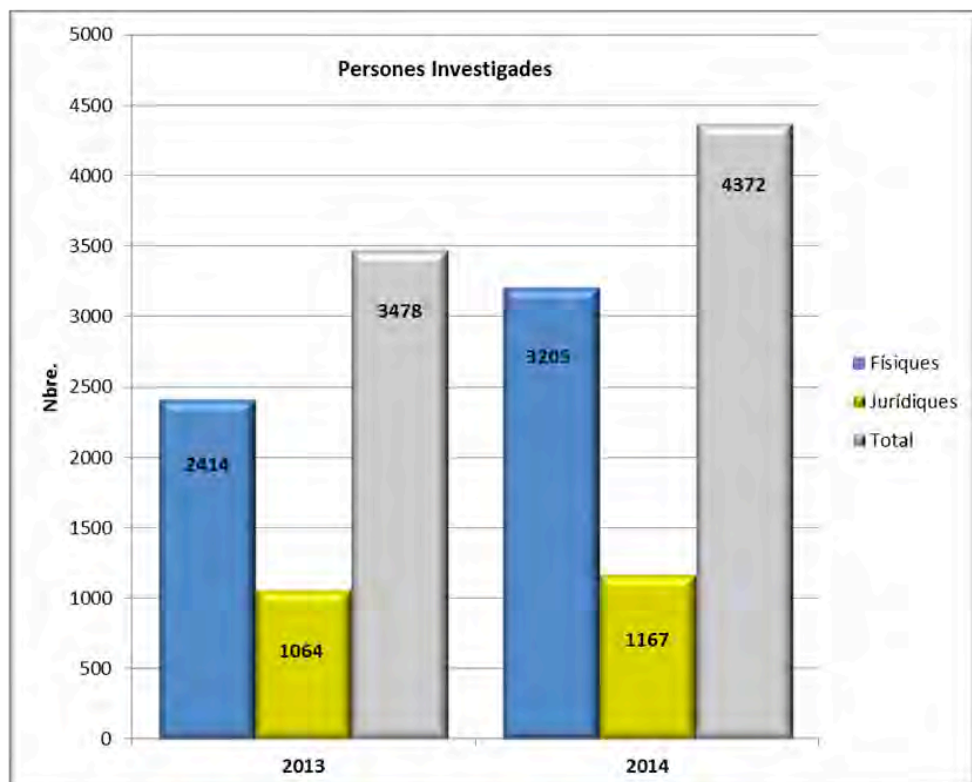
Expedients tramesos a la Fiscalia - Nombre d'expedients per origen -		
	2013	2014
Bancs	13	14
Advocats	2	1
Immobiliàries	-	2
Iniciativa UIF	2	4
FIU's	1	4
Total	18	25

g. Persones investigades

Dades directament vinculades i resultants de les anteriors.

	Pax Investigades	
	2013	2014
Físiques	2414	3205
Jurídiques	1064	1167
Total	3478	4372

4.- ALTRES DADES UIF

Tal com ha estat dit precedentment, analitzarem amb més profunditat en aquest apartat dues de les funcions desenvolupades a la UIF, que han tingut un increment molt important de l'activitat en el període analitzat.

La primera és la formació, molt lligada a l'àrea jurídica, i la segona, la posada en pràctica del treball adscrit a l'àrea de supervisió i control, tal com hem referit per ambdues.

a. Formació

La formació es converteix invariablement en una eina fonamental per donar a conèixer a les persones, institucions, associacions, col·legis professionals i tots aquells que resultin vinculats d'una manera o altra en la matèria del blanqueig de capitals, el nostre organisme, la seva raó de ser, el perquè de la necessària cooperació entre uns i altres, i en definitiva les obligacions que ens concerneixen a tots plegats.

Per tot això, i més que mai com es veurà, aquest any 2014 i amb perspectives de futur de mantenir-ho i ampliar-ho tant com sigui possible, s'han dut a terme tot un seguit de seminaris i conferències, que detallo més endavant.

Insisteixo en el fet que, aquesta no sols és una altra de les tasques que té encomanades la UIF a través de la seva Llei, sinó que resulta fonamental pel seu sentit d'exportar els coneixements necessaris als subjectes obligats respecte de les seves obligacions, i sobretot de sensibilització del sistema envers una qüestió, que definiria com a estratègica per als interessos de tots.

Estem convençuts que, mercès a aquesta activitat de sensibilització i de difusió de la informació, podem obtenir més guanys i més importants, i arribar a nivells de conformitat més elevats per a l'educació del sistema i el seu suport.

Aquesta aproximació és essencial per establir relacions i un clima de confiança amb les entitats declarants i amb el conjunt del país.

Així doncs, amb l'aportació de l'àrea jurídica conjuntament amb l'àrea de supervisió i control, s'ha previst a primers d'any un programa de formació que es desenvoluparà semestralment per impartir al conjunt dels subjectes obligats, i que inclourà tant la normativa aplicable i les novetats legislatives que vagin apareixent, com tota la matèria específica per a cadascun d'ells.

FORMACIÓ IMPARTIDA					
Acció docent	Data	Destinataris	Assist.		
			Curs	Any	
2014	Seminari relatiu la prevenció del blanqueig de capitals, organitzat pel Col·legi d'Advocats d'Andorra	Maig 2014	Economistes	30	137
	Seminari sobre la declaració de transport transfronterer de diners efectiu, qüestions pràctiques i jurídiques	Juny 2014	Cos de Duana	20	
	Curs de prevenció del blanqueig de diners o valors o del finançament del terrorisme	Nov. 2014	Entitats financeres no bancàries	25	
Economistes, auditors i assessors fiscals			62		

Tal com s'observa en el gràfic, han estat tres les formacions impartides per membres de la UIF: la primera el mes de maig, facilitada pel Col·legi d'Advocats d'Andorra, destinada als economistes, amb l'assistència de 30 persones; la segona el mes de juny, dirigida en exclusiva al Cos de Duana i amb la participació de 20 membres amb diversos graus de responsabilitat; i la tercera del mes de novembre, adreçada d'una banda, a les entitats financeres no bancàries amb participació de 25 persones, i d'altra banda a economistes, auditors i assessors, amb l'assistència de 62 professionals del ram.

Del total d'aquestes xifres en resulta que, han participat en aquestes formacions i seminaris 137 persones.

Per acabar, cal dir que el temari desenvolupat pels ponents va ser el següent:

En la primera es van presentar dues ponències, la inicial relativa a la situació general de la prevenció del blanqueig a Andorra, i la següent titulada "el rol de la UIF", de caire jurídic.

La segona, que es va desenvolupar en dues sessions de tres hores cadascuna, va versar sobre el nou marc normatiu en relació amb el transport transfronterer de diners en efectiu i les obligacions que aquest canvi implica en el marc de la regulació de l'activitat duanera.

A fi de desenvolupar aquestes qüestions, la formació es va estructurar en dues ponències, la primera relativa al "fenomen general del blanqueig", i la segona concernent a les "obligacions duaneres, la nova obligació de declaració de diners i el blanqueig de capitals".

La tercera i darrera, es va desenvolupar en un total de quatre sessions de tres hores cadascuna. L'objecte del curs va ser la descripció i l'anàlisi de les obligacions, en matèria de PBC/FT, que han de respectar els subjectes obligats.

El contingut d'aquest curs va ser adaptat de forma específica als destinataris esmentats.

En conclusió, aquest notable increment en l'activitat formativa ha estat d'utilitat a l'hora que se'ns plantejessin diferents qüestions que inquieten els diversos sectors, i també s'ha observat que, aquesta tasca de conscienciació i sensibilització ha comportat un increment de declaracions de sospita (DOS) presentades a la UIF.

Durant l'exercici 2015 pretenem continuar i destinar recursos, tant personals amb els membres de la UIF, com materials amb la incorporació als temaris de les novetats legislatives, per mantenir un nivell d'informació suficient, que val a dir que ha estat molt positivament acollit i valorat pels professionals participants.

Amb el mateix interès i la necessitat d'aprendre i adequar-se a les constants novetats que apareixen, membres de la UIF han participat igualment en seminaris i formacions impartits per tercers,

FORMACIÓ REBUDA		
Acció docent		Data
2014	Curs sobre prevenció del blanqueig de capitals, organitzat pel Consell Superior de la Justícia	Gener 2014
	Seminari d'actualització en matèria de blanqueig de capitals, organitzat pel Col·legi d'Advocats d'Andorra	Febrer 2014
	I Jornada internacional sobre blanqueig de capitals, organitzat per la Universitat de Barcelona	Juny 2014
	Moneyval training workshop for mutual evaluation assessors (5th round), organitzat pel Moneyval	Novembre 2014

En aquest cas, és del nostre més gran interès de participar en totes les formacions o accions docents facilitades per tercers a fi d'anar ampliant els nostres coneixements, que aplicarem al nostre treball diari i, al nostre torn, traslladarem i facilitarem als subjectes obligats.

Igualment, com es desprèn del gràfic, l'any 2014 membres de la UIF han estat presents en quatre formacions celebrades tant dins com fora del Principat, i de forma més explícita:

La primera, organitzada pel Consell Superior de la Justícia es va celebrar els dies 30 i 31 de gener a la Universitat d'Andorra, i hi van participar també membres de la Justícia, del Servei de Policia i d'algun ministeri.

La segona, impartida pel Col·legi d'Advocats, es va impartir el dia 14 de febrer.

La tercera, organitzada per la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, es va celebrar els dies 16 i 17 de juny, amb intervenció de destacats catedràtics, professors emèrits i fiscals catalans i espanyols.

La quarta i darrera, organitzada pel Moneyval a Estrasburg entre els dies 3 i 7 de novembre, va versar sobre l'estudi i aplicació pels avaluadors de la nova normativa GAFI.

Altrament, hem estat invitats a participar, juntament amb altres eminents ponents, juristes i professionals de la matèria, en conferències internacionals destinades majoritàriament a persones vinculades professionalment a lluitar contra el blanqueig de capitals, així com a universitaris titulats que postulen a màsters, segons el detall següent:

1. "1es jornades de delinqüència econòmica i frau fiscal", organitzades pel Cos de Policia Nacional de Lleida, celebrades els dies 10 i 11 de febrer, amb la ponència: "Els centres financers internacionals i el blanqueig de capitals".
2. "Conferència internacional sobre crim organitzat", celebrada a la Universitat de Dret de Bucarest el dia 24 d'abril, amb la ponència " El crim organitzat i el sistema bancari".
3. "Conferència internacional sobre crim organitzat", celebrada a la Universitat de Dret i Ciències Socials de Galati (Romania) el dia 21 d'octubre, amb la ponència "El sistema bancari i els paradisos fiscals".

b. Supervisió i control

La supervisió i el control dels subjectes obligats, i en definitiva del conjunt del sistema econòmic, social i financer del Principat esdevé, per definició i també per necessitat de tenir-ne el coneixement suficient, peça clau en tota unitat d'intel·ligència.

Per això, aquest any 2014, després de les accions endegades en períodes anteriors que han suposat disposar de les dades necessàries del conjunt dels subjectes obligats financers i dels subjectes obligats no financers que operen al Principat -tots els que conformen les empreses i professions no financeres designades per la llei-, s'ha conformat també a primers d'any un programa per procedir de manera trimestral a realitzar les inspeccions in situ al conjunt dels subjectes obligats, a fi de revisar com apliquen la normativa en la seva activitat professional.

Les inspeccions s'han realitzat de manera continua i intensiva al llarg de l'any 2014, segons el detall que reproduïm:

PLANIFICACIÓ INSPECCIONS ANY 2014

1er Trimestre (Gener - Març)		2n Trimestre (Abril - Juny)	
Subjectes Obligats Financers (5)	Subjectes Obligats No Financers (15)	Subjectes Obligats Financers (0)	Subjectes Obligats No Financers (0)
Entitats Bancàries (1) Financeres (2) Entitats Gir Postal (1) Companyies d'assegurances (1)	Advocats (5) Agents Immobiliaris (5) Comptables/Economistes/Auditors (3) Joiers (2) Notaris (0)		
3er Trimestre (Juliol - Setembre)		4rt Trimestre (Octubre - Desembre)	
Subjectes Obligats Financers (1)	Subjectes Obligats No Financers (6)	Subjectes Obligats Financers (3)	Subjectes Obligats No Financers (5)
Entitats Bancàries (0) Financeres (1) Entitats Gir Postal (0) Companyies d'assegurances (0)	Advocats (2) Agents Immobiliaris (2) Comptables/Economistes/Auditors (1) Joiers (1) Notaris (0)	Entitats Bancàries (1) Financeres (1) Entitats Gir Postal (0) Companyies d'assegurances (1)	Advocats (2) Agents Immobiliaris (2) Comptables/Economistes/Auditors (1) Joiers (0) Notaris (0)
TOTAL ANY 2014			
Subjectes Obligats Financers (9)		Subjectes Obligats No Financers (26)	
Entitats Bancàries (2) Financeres (4) Entitats Gir Postal (1) Companyies d'assegurances (2)		Advocats (9) Agents Immobiliaris (9) Comptables/Economistes/Auditors (5) Joiers (3) Notaris (0)	

Aquest pla d'acció, com poden veure, aporta a més les dades resultants de l'any, que es concreten en el fet que s'han inspeccionat un total de 9 subjectes obligats financers i 26 subjectes obligats no financers.

Però aquesta necessitat de dur el màxim control possible dels subjectes obligats i no obligats financers, s'acompanya per als primers d'una altra tasca complementària i fonamental, essencialment, la petició anual, a través del preceptiu Comunicat Tècnic, de la presentació de les auditories externes independents, les quals un cop rebudes a la Unitat, s'analitzen i se'n conclou el que escaigui.

Cal precisar que aquests subjectes, en virtut del que estableix l'article 52.1 a de l'LCPI, estan obligats a: "contractar anualment una auditoria externa independent per tal de verificar el compliment dels preceptes d'aquesta Llei i trametre una còpia de l'informe emès a aquests efectes a la UIF".

En el procés d'anàlisi, pot ocórrer que se sol·liciti nova informació o un complement d'auditoria que respongui a les deficiències detectades, que es remetrà a la UIF en el termini fixat, per a una nova anàlisi.

El que sí que sempre s'emet, a més, per a totes les auditories, és una nota informativa que es trasllada a la part interessada, la qual inclou un informe resum del contingut general de l'auditoria, les recomanacions necessàries a revisar sigui de forma immediata, sigui a corregir i acreditar-ne l'adaptació en el següent exercici d'auditoria.

A la pràctica, en el període 2014, s'han analitzat els informes d'auditoria de 4 grups bancaris, de 9 entitats financeres no bancàries, de 2 institucions de gir postal, i d'11 companyies d'assegurances que operen en el ram vida, dels quals ha resultat la petició de nova informació o complement d'auditoria respecte de 6 entitats del sistema financer, bancàries o no bancàries, i també s'han emès, 26 notes informatives.

En l'apartat de sancions, s'han obert tres nous expedients administratius sancionadors, tots a subjectes obligats no financers, i en concret dos a lletrats en exercici, i el tercer a una entitat immobiliària. En els dos primers s'ha aplicat una sanció lleu que ja s'ha executat i en el tercer cas es va dictar el sobreseïment i l'arxiu de les diligències practicades.

5.- DADES JUDICIALS

	BATLLIA			TRIBUNAL DE CORTS				TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA	
Anys	AUTES			Autes i sentències (1a instància)				Autes i sentències	
	Casos inicials	Autes d'arxiu, sobreseïment o de mesures	Persones processades	Fermes		En apel·lació		Fermes	
				Casos	Persones	Casos	Persones	Casos	Persones
2013	20	15	2	1	3	2	9	5	2
2014	N.D.	15	0	5	3	4	N.D.	5	2

ANY 2014

AUTES DE LA BATLLIA

1. DP-110-2/14. Aute de 16 de gener del 2014 que acorda el bloqueig preventiu de diversos comptes de persones físiques i jurídiques, i oficiar a notaris i entitats financeres a la recerca de bens immobles titularitat dels interessats.
2. TC-087-3/11. Aute de 25 de febrer del 2014 que acorda aixecar l'embargament preventiu.
3. DP-716-2/14. Aute de 10 de març de 2014 que acorda el control de diversos comptes, i oficiar a notaris i entitats financeres respecte dels bens dels interessats.
4. DP-1190-3/13. Aute de 28 de març del 2014 que acorda el sobreseïment provisional.
5. DP-3629/12. Aute de 31 de març de 2014 que acorda el bloqueig preventiu i immediat de diversos comptes.
6. DP-001-1/08. Aute de 16 d'abril del 2014 que acorda el sobreseïment provisional de les presents diligències.
7. DP-3434-4/12. Aute de 23 d'abril del 2014 que acorda aixecar les mesures cautelars del bloqueig preventiu i control de moviments de diners de les persones físiques i jurídiques concernides.
8. DP-2913-3/12. Aute de 15 de maig del 2014 que acorda el sobreseïment provisional de les presents actuacions.

9. DP-716-2/14. Aute de 22 de maig del 2014 que acorda el bloqueig preventiu i immediat de diversos comptes bancaris i dels comptes de les entitats financeres, i oficiar a la cambra de notaris amb prohibició d'alienació dels bens.
10. DIMF-20/14. Aute de 11 de juliol del 2014 que acorda embargar els saldos dels comptes personals o a nom de fiduciari.
11. DP-1016-3/03. Aute de 14 de juliol del 2013 que acorda la liquidació de determinats béns embargats
12. DP-1016-3/03. Aute de 30 de juliol del 2014 que acorda el sobreseïment provisional.
13. DP-1395-3/14. Aute de 13 d'octubre del 2014 que acorda el sobreseïment provisional.
14. DP-3308-3/09. Aute del 13 d'octubre del 2014 que acorda el sobreseïment provisional.
15. DP-1519-3/09. Aute del 12 de desembre del 2014 que acorda decretar el sobreseïment provisional de les presents actuacions i aixecar el bloqueig i embargament preventiu, amb retorn dels havers als seus titulars.

RESOLUCIONS DE LA FISCALIA GENERAL

1. DIMF-17/13. Resolució de 14 de maig de 2014 que acorda l'arxiu provisional de les diligències d'investigació fins l'aparició de noves proves.
2. DIMF-2/14. Resolució de 8 de juliol de 2014 que acorda l'arxiu provisional de les diligències d'investigació fins l'aparició de noves proves.
3. DIMF-35/13. Resolució de 18 de setembre de 2014 que acorda l'arxiu provisional de les diligències d'investigació fins l'aparició de noves proves.
4. DIMF-41/13. Resolució de 29 de Setembre de 2014 que acorda l'arxiu provisional de les diligències d'investigació fins l'aparició de noves proves.
5. DIMF-13/14. Resolució de 27 de novembre de 2014 que acorda l'arxiu provisional de les diligències d'investigació fins l'aparició de noves proves.

AUTES I SENTÈNCIES DEL TRIBUNAL DE CORTS

1. DP-3072-5/06. Aute de 17 de març del 2014 que, estima el recurs d'apel·lació i acorda l'aixecament de les mesures cautelars.
2. TC-006-4/11. Aute de 27 de març del 2014 que acorda arxivar el recurs d'apel·lació interposat, i el sobreseïment provisional aixecant les mesures cautelars.
3. TC-009-4/11. Sentència de 2 d'abril del 2014 que falla la condemna de dos persones, en rebel·lia processal, com a responsables penalment en concepte d'autors, del delictes major de blanqueig de diners mitjançant grup organitzat, a la pena de presó de 5 anys per cadascuna (3 anys fermes i la resta condicionals), multa de 600.000 euros i expulsió del Principat per un període de 20 anys. També condemna al pagament de les despeses processals causades i acorda el comís de béns i diners intervinguts.
4. DP-975-5/05. Aute de 22 d'abril del 2014 que acorda que acorda el comís en favor de l'estat andorrà de béns i diners intervinguts.
5. TC-009-4/12. Sentència de 7 de mig del 2014 que falla la condemna d'una persona, en rebel·lia processal, com a responsable penalment en concepte d'autor d'un delictes major de blanqueig de diners, a les penes de presó de 2 anys (1 any ferm i la resta condicionals), multa de 250.000 euros i expulsió del Principat per un període de 20 anys. També condemna al pagament de les despeses processals causades i acorda el comís dels diners intervinguts.
6. TC-209-2/04. Aute de 16 de juny del 2014 que decideix desestimar el recurs d'apel·lació.
7. DP-3434-3/14. Aute de 29 de juliol del 2014 que decideix desestimar el recurs d'apel·lació.
8. TC-110-5/12. Sentència de 30 de setembre del 2014 que falla la desestimació de la petició de comís del Ministeri Fiscal, i aixeca l'embargament tratat sobre un compte.
9. TC-087-3/11. Aute de 24 d'octubre del 2014 que acorda el sobreseïment definitiu de les presents actuacions.

AUTES I SENTÈNCIES DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA – SALA PENAL –

1. Aute 21-2014 de 16 de maig del 2014 recaigut en la causa TC-009-4/11 que desestima els recursos d'apel·lació interposats i confirma així la sentència de 2 d'abril de 2014.
2. Aute 29-2014 de 26 de juny del 2014 recaigut en la causa TC-009-4/11 que acorda acumular els incidents de nul·litat d'actuacions promoguts per les parts, i desestimar els mateixos.
3. Sentència 19-2014 de 12 de setembre del 2014 recaiguda en la causa TC-071-5/11, la qual desestima el recurs interposat i confirma l'aute de 18 de desembre del 2013.
4. Aute 57-2014 de 28 d'octubre del 2014 recaigut en la causa DP-292-5/99 que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions interposat.
5. Aute 65-2014 de 21 de novembre del 2014 recaigut en la causa TC-092-2/11 que estima el recurs interposat, i revoca parcialment l'aute de 14 de desembre del 2014, en el sentit d'aixecar el comís de les quantitats dipositades.

6.- TIPOLOGIES

Cas núm. 1: Un subjecte obligat bancari efectua una declaració de sospita davant de la Unitat, atès que en qüestió de mig any, un dels seus clients realitza diversos ingressos en efectiu al seu compte personal per un import global d'uns 80.000 euros, al·legant que són producte de donacions de familiars. La seva activitat declarada davant l'entitat bancària és la d'estudiant.

Això no obstant, accedeix a obrir un altre compte bancari de naturalesa comercial. Traspasa els seus actius personals a aquest darrer compte i diposita, a més, 50.000 euros en efectiu.

La seva intenció és poder efectuar immediatament una transferència de la quasi totalitat del saldo a un país d'un altre continent. A més, aquest client va acompanyat d'un tercer totalment desconegut pel banc en el moment de l'ingrés i de la petició de transferència.

L'expedient es trasllada a la Fiscalia General d'Andorra.

❖ Indicis de risc :

- Compte "pont" (ús exclusiu per dipositar i transferir diners en un breu termini de temps).
- Manipulació de quantitats importants de diners en efectiu per l'activitat declarada i el coneixement que es té del client.
- Manca de suport comercial i de dades contrastables per justificar la transferència internacional.
- Possible actuació per compte d'un tercer desconegut.

Cas núm. 2: Expedient obert a iniciativa de la Unitat, deduint testimoni d'un altre expedient tractat i arxivat, en constatar moviments financers sospitosos referents a un sol subjecte.

Concretament, l'interessat té antecedents penals al Principat d'Andorra per delictes relatius al tràfic d'estupefaents, entre d'altres.

L'operativa del compte consisteix a fer ingressos reiterats en efectiu de quantitats no gaire elevades, al·legant de forma verbal que són nòmines de diferents establiments de dedicats a l'oci nocturn. La particularitat del cas, és que les fraccions dels bitllets ingressats són de valor petit o mitjà, així com de divisa diferent.

A més, cal destacar alguna operació de disposició de diners al·legant de forma verbal una adquisició imminent, per després tornar a reingressar aquest valor en no concretar-se la transacció. Les fraccions dels bitllets lliurats pel banc són grans i les reingressades ja no coincideixen, són petites o mitjanes.

L'expedient es trasllada a la Fiscalia General d'Andorra.

❖ Indicis de risc :

- Manipulació reiterada de bitllets de petita i mitjana fracció.
- Operacions amb diferents divises.
- Justificació verbal d'una activitat laboral no declarada a la seguretat social.
- No coincidència de les fraccions dels bitllets en disposicions i ingressos correlatius.
- Manca de suport documental per justificar adquisicions d'un valor considerable.

Cas núm. 3: La Unitat és requerida per un homòleg estranger, atès que han detectat una transferència d'un valor aproximat a 1.000.000 USD i que ha beneficiat una societat estrangera amb compte obert en una entitat bancària andorrana. La part ordenant és el ministeri d'un govern d'un altre continent.

L'estudi de comptes de la societat i dels seus representants a títol individual, permet detectar que el dit govern ha transferit un total aproximat als 2.800.000 USD. Els clients justifiquen els nodriments dels comptes com una part del producte que han cobrat per la realització d'uns treballs d'assessorament a aquest executiu.

L'anàlisi de la documentació justificativa permet significar que l'import final que es pretén cobrar és d'elevada desproporció per a la feina encomanada, almenys en relació amb el mercat legal europeu continental.

La forma de pagament establerta sembla que no es correspon amb la pràctica habitual del sector, almenys en relació amb el mercat legal europeu continental, atès que es desemborsa el 90% abans que transcorrin 3 mesos des de la signatura del contracte i no quan es comencin a executar els treballs encomanats i/o lliurar-los.

Alguns comptes que han estat nodrits per transferències són personals i no de la societat que ja estava constituïda.

El que és habitual en un contracte d'aquesta naturalesa és que sigui subscrit per un negoci existent, solvent i de reconeguda reputació, i no pel representant d'una societat instrumental creada en un paradís fiscal.

L'expedient es trasllada a la Fiscalia General d'Andorra.

❖ Indicis de risc :

- Ús de comptes personals per rebre transferències milionàries relatives a un negoci subscrit.
- Participació d'un executiu d'un altre continent.
- Índex conegut de corrupció del país concret.
- No utilització del compte que la societat ja tenia obert en el país que concerneix l'executiu.
- Clàusules inhabituals en contractes d'aquesta magnitud.
- Dificil verificació d'un assessorament que es desemborsa quasi en la totalitat abans de començar a realitzar-se.

Cas núm. 4: Declaració d'operació sospitosa per part d'una entitat bancària, en detectar en l'estudi d'un compte inactiu un saldo d'import considerable.

Anys enrere, el client estranger justifica l'ingrés de 600.000 euros (en diverses ocasions) com el producte dels seus guanys generats per l'activitat de les seves societats ubicades en un tercer país. D'aquest import, el client disposa posteriorment d'uns 300.000 euros en efectiu. Des d'aleshores el compte queda inactiu.

En efectuar les verificacions escaients, el banc detecta que el client és familiar de persones implicades en una trama de corrupció al seu país d'origen, ja sigui per la seva condició d'empresaris, ja sigui per la de persones dedicades a la política.

L'expedient es trasllada a la Fiscalia General d'Andorra.

❖ Indicis de risc:

- Manipulació exclusiva d'efectiu i per imports considerables.
- Manca d'interès del client per obtenir rendibilitat dels seus actius.
- Inactivitat del compte durant anys.
- Relació familiar amb persones implicades en trames de corrupció.

Cas núm. 5: Aquesta Unitat és requerida per un homòleg del país (A), atès que unes societats amb comptes ubicats en aquest país estan sent investigades per ser beneficiàries de transferències milionàries provinents de comptes del Principat d'Andorra.

L'anàlisi financera permet concloure que els diners que nodreixen els comptes andorrans i la titularitat de societats representades per nacionals del país (B) provenen d'aquest darrer estat. En definitiva, els comptes andorrans són utilitzats per canalitzar de forma indirecta quantitats milionàries entre el país (B) i el país (A).

La demanda de cooperació al nostre homòleg (B) permet conèixer que els representants dels comptes potser actuen com a interposats de persones políticament exposades al seu país d'origen.

L'expedient es trasllada a la Fiscalia General d'Andorra.

❖ Indicis de risc :

- Multitud de societats per ordenar, canalitzar i destinar els actius.
- Operacions que manquen de sentit comercial.
- Comptes del Principat utilitzats com a "pont", per evitar així la transacció directa entre dos països.
- Origen i lloc de residència dels implicats coincidents amb els dos països de les transaccions.

Àrea Operacional

UIFAND

UNITAT D'INTEL·LIGÈNCIA FINANCERA
D'ANDORRA

